

КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ АЗАРТНИХ ІГОР ТА ЛОТЕРЕЙ

РІШЕННЯ

08.04.2021

Київ

№ 146

Про затвердження висновку до проекту Закону України «Про заходи, направлені на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор» (реєстр. № 5207-4 від 24.03.2021)

Розглянувши проект Закону України «Про заходи, направлені на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор» (реєстр. № 5207-4 від 24.03.2021), внесений народним депутатом Королевською Н., надісланий листом Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації від 31.03.2021 № 04-33/18-2021/112762 (вх. від 01.04.2021 № 318/3-2), відповідно до пункту 1 частини першої статті 8 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», абзацу другого підпункту 1 пункту 4 Положення про Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 891, Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей вирішила:

1. Затвердити висновок до проекту Закону України «Про заходи, направлені на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор» (реєстраційний № 5207-4 від 24.03.2021), що додається.

2. Департаменту методології забезпечити повідомлення Комітету Верховної Ради з питань цифрової трансформації.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову КРАІЛ Рудого І. Т.

Голова

Іван РУДИЙ

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення КРАІЛ

Протокол 39 засідання
КРАІЛ від 08.08.2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей

08.08.2021 № 146

ВИСНОВОК

до проєкту Закону України «Про заходи, направлені на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор» (реєстр. № 5207-4 від 24.03.2021)

Проект Закону України «Про заходи, направлені на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор» (реєстр. № 5207-4 від 24.03.2021) (далі — проєкт Закону), внесений на розгляд Верховної ради України народним депутатом України Н. Королевською.

Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей, в межах компетенції, розглянула проєкт Закону спрямований на захист прав і свобод громадян, які можуть потрапити у залежність від азартних ігор в результаті їх легалізації.

Метою прийняття даного проєкту Закону є вжиття заходів, направлених на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор, шляхом скасування закону про легалізацію азартних ігор та відновлення заборони грального бізнесу.

Проектом Закону передбачено визнати таким що втратив чинність. Закон України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор” та відновити дію Закону України “Про заборону грального бізнесу в Україні” (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 38, ст. 536 із наступними змінами) у редакції, яка була чинною станом на 12 серпня 2020 року.

Разом з тим Законом України «Про заборону грального бізнесу в Україні» від 15.05.2009 року № 1334-VI була введена заборона азартних ігор. Як показала практика, підхід заборони, встановлений цим законом щодо регульованих ним суспільних відносин, вичерпав себе, є неефективним та не відповідає ані сучасним підходам у цій галузі, ані європейським тенденціям свободи підприємницької діяльності.

Наслідками заборони грального бізнесу стали:

- пряма втрата доходів державного бюджету;
- знищення цілої галузі економіки;
- зменшення кількості робочих місць;
- розвиток тіньового ринку без можливості ефективного державного регулювання.

Фактично, до набуття чинності Закону України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор” (далі — Закон) всі види грального бізнесу здійснювались відповідно до положень Закону України «Про державні лотереї в Україні» від 06.09.2012 № 5204-VI, але таке регулювання не відповідало сучасним реаліям та світовій практиці державного регулювання азартних ігор, не збільшувались надходження до державного бюджету та існували такі несприятливі фактори для регулювання грального бізнесу:

- у зв'язку з недосконалістю законодавчої термінології, сформувались умови для приховування азартних ігор під виглядом лотереї, що не сприяло збільшенню надходжень до бюджету та покращенню інвестиційного клімату в державі;

- номінальний статус державної монополії ринку лотерей призводить до відсутності належного контролю ринку азартних ігор з боку держави та створює передумови для корупції і непрозорого ведення бізнесу:

- функції регулятора було зведено до формальних процедур.

Таким чином, у разі втрати чинності Закону, виникне проблема правового регулювання цілої галузі, яка, з однієї сторони, позбавить ринок лотерей та ринок інших азартних ігор можливостей та перспектив цивілізованого та успішного функціонування, а з другої сторони – держава належним чином не контролюватиме та не адмініструватиме такий вид діяльності та не протидіятиме зловживанням та функціонуванню нелегального ринку азартних ігор.

Окрім цього, необхідність наявності Закону зумовлена наступними чинниками:

- євроінтеграційні процеси, що передбачають необхідність імплементації у національне законодавство окремих елементів законодавства ЄС, зокрема, четвертої Директиви Європейського Парламенту і Ради з протидії відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

- стрімкий розвиток технологій, насамперед у контексті гральних послуг у мережі Інтернет, що потребують регулювання нових видів правовідносин у галузі азартних ігор;

- світовий досвід запровадження обов'язкових обмежень, зокрема механізм забезпечення соціальної відповідальності в індустрії розваг – «концепція відповідальної гри»;

- необхідність запровадження механізмів запобігання виникненню та боротьби з ігровою залежністю (лудоманією);

- необхідність створення умов для правоохоронних органів для ефективної боротьби з недобросовісними організаторами азартних ігор;

- необхідність захисту гравця азартних ігор;

Відтак, наявність Закону є логічною складовою завершення процесу легалізації азартних ігор в Україні.

Законом запроваджується комплексне регулювання ринку азартних ігор в Україні, зокрема:

- 1) запроваджено виключний перелік видів діяльності у сфері азартних

ігор, що дозволені в Україні, а саме:

- організація та проведення азартних ігор в гральних закладах казино;
  - організація та проведення азартних ігор казино в мережі Інтернет;
  - організація та проведення букмекерської діяльності в букмекерських пунктах та в мережі Інтернет;
  - організація та проведення ігор в залах гральних автоматів;
  - організація та проведення азартних ігор в покер у мережі Інтернет;
- 2) запроваджено ліцензування діяльності з надання послуг у сфері азартних ігор (послуги з постачання та/або надання програмного забезпечення).

3) запроваджено систему ліцензування діяльності у сфері азартних ігор з диференційованим розміром плати за ліцензії залежно від виду діяльності, розташування грального закладу тощо;

4) встановлено жорсткі вимоги до фінансового стану організаторів азартних ігор з метою забезпечення їх фінансової стабільності та гарантування виплат виграшів;

5) встановлено спеціальні вимоги щодо відповідності грального обладнання, що використовується для проведення азартних ігор, загальноприйнятими міжнародними стандартами;

6) створено засади для запровадження обмежень щодо діяльності організаторів, що не зареєстровані в Україні та не мають відповідної ліцензії;

7) встановлено вимоги до гравців та їх ідентифікації, що сприятиме попередженню негативних наслідків від участі в азартних іграх, зокрема осіб, які не досягнули 21 року та жорсткі фінансові санкції за невиконання таких вимог;

8) створено Реєстр, що надає змогу обмежити участь в азартних іграх фізичної особи термін від 6 місяців до 3 років;

9) запроваджено принцип "відповідальної гри", що передбачає здійснення організатором азартних ігор заходів щодо попередження та мінімізації негативних наслідків від участі фізичних осіб в азартних іграх та створюються механізми боротьби із ігровою залежністю (лудоманією);

10) встановлено обмеження щодо місць проведення азартних ігор та внесено зміни до Закону України «Про рекламу», що запроваджують обмеження щодо реклами азартних ігор;

11) запроваджено система онлайн моніторингу, що дозволить здійснювати державний контроль за діяльністю організаторів азартних ігор шляхом отримання даних від грального обладнання організаторів азартних ігор, які підключені до єдиної системи.

12) встановлена фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства України у сфері грального бізнесу тощо.

Законом встановлено необхідність внесення змін до Бюджетного кодексу України та Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік"

щодо спрямування відрахувань коштів, отриманих від ліцензійних платежів у сфері азартних ігор, до Державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки, передбачивши спрямування коштів, отриманих від ліцензій на провадження діяльності з організації та проведення букмекерської діяльності, на підтримку спорту, від ліцензій на випуск та проведення лотерей, - на підтримку культури, від ліцензій на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор казино в мережі Інтернет, на провадження діяльності з організації та проведення гри в покер в мережі Інтернет, - на фінансування медицини, від ліцензій на провадження діяльності з надання послуг у сфері азартних ігор, - на освіту та науку. На виконання зазначеного були внесені відповідні зміни до бюджетного законодавства, у тому числі на 2021 рік.

Планові надходження плати за ліцензії на провадження діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор і за ліцензії на випуск та проведення лотерей віднесені до спеціального фонду Державного бюджету України на 2021 рік (код 22013000) з цільовим спрямуванням відповідно до пунктів 18-23 статті 14 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (фінансове забезпечення заходів з розвитку аеропортної інфраструктури; створення сучасної клінічної бази для лікування онкологічних захворювань у Національному інституті раку; здійснення заходів у сфері культури за бюджетною програмою "Фонд розвитку закладів загальнодержавного значення" (код 3801340); субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на створення центрів культурних послуг; субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій; фінансову підтримку Національної суспільної телерадіокомпанії України (за рахунок джерел, визначених пунктом 8 статті 11 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік»)).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету» КРАІЛ визначено органом, що контролює справляння надходжень бюджету за кодом бюджетної класифікації 22013000 «Плата за ліцензії на провадження діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор і за ліцензії на випуск та проведення лотерей».

Початок діяльності КРАІЛ позитивно вплинув на динаміку показників лютого-березня місяців 2021 року у частині надходжень коштів від ліцензіатів до доходної частини державного бюджету в розмірі 273,6 млн. грн., що перевищило очікувані прогностичні значення платежу на 24,3 %.

За таких обставин, суспільно необхідним є наявність єдиного системного закону, який би комплексно, на базі новітніх підходів та із застосуванням більш прогресивної моделі впливу врегулював би діяльність з організації та проведення лотерей, діяльність з організації та проведення азартних ігор в казино, букмекерську діяльність, діяльність з організації та проведення азартних ігор на

гральних автоматах, діяльність по організації та проведенню азартних ігор у мережі Інтернет, діяльність з організації та проведення азартних ігор в покер.

Узагальнюючий висновок

Проект Закону України «Про заходи, направлені на боротьбу з ігровою залежністю та подолання негативних наслідків запровадження ринку азартних ігор» (реєстр. № 5207-4 від 24.03.2021), не може бути прийнятий за основу та у цілому не підтримується.

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення КРАІЛ

Протокол № 39 засідання
КРАІЛ від 08.04.2021